[redacted]

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

RÂNDUNICA – Tu ești omul de zăpadă care trebuie să plece. Îl vezi pe mugurașul acela? Peste o zi sau două, alți muguri, sute și sute, mii și mii vor ieși pe toate aceste ramuri...Din muguri vor ieși frunze și fructe, iar la picioarele tale, omuleț drag, vor răsări mii și mii de fire de iarbă verzi și fragede...
OMUL DE ZĂPADĂ – Și eu? Și cu mine ce se va întâmpla? Nu e drept...Cum așa, când vine primăvara eu nu mai fac parte din decor?
RÂNDUNICA – Îmi pare rău...De fapt, nici nu mai știu ce să spun. Știi ce, ce-ar fi să te duci spre Polul Nord? Am auzit că acolo iarna este eternă...Sau poate cel mai bine ar fi să te duci să-l cauți pe domnul Soare și să stai de vorbă cu el, între patru ochi. [...]

OMUL DE ZĂPADĂ pleacă la drum.
IEPURELE – Bună ziua, frumusețe de om de zăpadă! Dar unde te grăbești așa? Ai plecat în călătorie? Pe un timp ca ăsta ?
OMUL DE ZĂPADĂ – N-aș fi vrut, dar n-am avut încotro. Trebuie să traversez pădurea ca să merg în întâmpinarea soarelui. A, ce noroc că te-am întâlnit, poți să-mi spui dacă sunt pe drumul cel bun, în direcția soarelui-răsare?
IEPURELE – Uf, nu prea sunt sigur de nimic! Cum eu alerg tot timpul, ba uneori mă învârt în cerc, nu mai am niciun sens al direcției. Dar de ce vrei să te întâlnești cu soarele?
OMUL DE ZĂPADĂ – Păi, ca să-i cer să fie generos cu mine și să nu mă lase să mă topesc.
IEPURELE – Hm… Sunt sigur că va fi înțelegător. Soarele are o inimă uite așa de mare, gigantică. De altfel și eu îl aștept cu nerăbdare pentru că mor de foame nu alta… Când soarele va străluci din nou, vor crește din nou legumele și voi avea cu ce să mă hrănesc.
OMUL DE ZĂPADĂ – Poftim, iepuraș gingaș, până când va reveni soarele îți dau nasul meu. Este el puțin înghețat, dar știu că îți plac morcovii. In felul ăsta ai să reziști până la sosirea acestui mare producător de legume pe care îl aștepți.
IEPURELE – Mulțumesc, dragul meu om de zăpadă. N-am să uit niciodată gestul tău… Ai fost ca un adevărat Moș Crăciun pentru mine...
OMUL DE ZĂPADĂ – La revedere…
IEPURELE – La revedere…

CORBUL revine și se adresează copiilor.
CORBUL – Ce facem, copii, ca să-l ajutăm pe acest curajos om de zăpadă? Sunt atât de neliniștit pentru soarta lui… Uitați-vă la el, de când tot merge așa prin pădure a început să slăbească… A pierdut mult din greutate… Gâtul i s-a subțiat periculos de tare… Mă tem că dintr-un moment în altul s-ar putea să-și piardă capul… Tot e bine că acum se odihnește… Să-l lăsăm să doarmă puțin. In felul ăsta ne putem ocupa un pic de el, să-l repunem în formă…

Subiect preluat de pe plusedu.ro

CORBUL, IEPURELE și RÂNDUNICA iau zăpadă proaspătă şi o clădesc pe umerii OMULUI DE ZĂPADĂ, îi întăresc gâtul, îi tasează alte părți din corp pe cale de a se topi sau destrăma.

OMUL DE ZĂPADĂ – Uf, oare ce mi se întâmplă? Ce v-ați apucat să faceți, dragii mei prieteni? Ah. simt că mă gâdilă peste tot…

IEPURELE – Nu e nimic grav…

CORBUL – E doar un vis…

RÂNDUNICA – Te afli în mijlocul pădurii, ori toată lumea știe că pădurea este împărăția visurilor…

OMUL DE ZĂPADĂ – Aaaa, ce vis frumos… Adineaori mă simțeam puțin obosit, dar acum cred că pot să plec din nou la drum…

IEPURELE – Mai stai puțin, așteaptă doar un pic… Să-ți punem la loc cei doi cărbuni… Poate că tu nu ai observat, dar ochii ți-au alunecat rău de tot, din păcate, spre nasul tău absent, care nas absent s-a scurs şi el spre gura ta care este și ea pe cale să ți se rostogolească pe burtă…

RÂNDUNICA – Gata, am terminat, acum ești din nou prezentabil.

CORBUL – Lifting reușit.

IEPURELE – Ar trebui să deschidem un salon de repunere în formă a oamenilor de zăpadă…

OMUL DE ZĂPADĂ – A, mulțumesc, minunații mei prieteni… Dar acum trebuie să mă grăbesc… Simt cum aerul pe care îl inspir în plămânii mei devine din ce în ce mai cald… Și asta îmi dă un început de amețeală. Probabil că nu sunt obișnuit cu căldura… Bine, la revedere… Asta e direcția soarelui-răsare?

IEPURELE, CORBUL și RÂNDUNICA – Da, mergi drept înainte și vei ajunge în fața unui mare fluviu înghețat. Profită de ghețuri ca să-l poți traversa și pe partea cealaltă te vei afla în țara soarelui-răsare…

OMUL DE ZĂPADĂ își reia drumul.

Matei Vișniec, *Omul de zăpadă care voia să întâlnească soarele*

Textul 2

Sursă de lumină și de viață, Soarele pare cea mai importantă stea din univers. (…)

Soarele este cea mai apropiată stea de Pământ și, totodată, cel mai mare obiect din Sistemul Solar. De-a lungul diametrului său ar putea fi înșirate 109 planete Pământ, în timp ce în interior ar încăpea 1.300.000. Unui avion de pasageri, la viteza de croazieră de 900 de kilometri pe oră, i-ar fi necesare 202 zile pentru a face un ocol complet al Soarelui.

Din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost fascinați de Soare și de aspectul său aparent divin, acesta fiind în centrul religiilor celor mai multe dintre vechile civilizații. (…)

Astăzi, însă, oamenii de știință știu că Soarele este una dintre miliardele de alte stele care formează galaxia Calea Lactee. Situat la o distanță de aproximativ 27.000 de ani-lumină de centrul galaxiei, Soarele, împreună cu întreg Sistemul Solar, completează o orbită în jurul centrului galactic într-o perioadă cuprinsă între 220 și 250 de milioane de ani. Deci, în urmă cu un an galactic, pe planeta noastră apăreau primii dinozauri.

În 1610, Galileo Galilei își îndrepta micul telescop spre Soare și observa petele solare. De atunci, telescoapele s-au îmbunătățit considerabil, iar în ziua de azi cercetătorii utilizează instrumente special construite pentru observații solare. De asemenea, oamenii de știință îl țin sub observație și din spațiu, o flotă de telescoape spațiale fiind ațintite asupra Soarelui în fiecare moment. Toate acestea i-au ajutat pe astronomi să afle extrem de multe informații despre Soare.

Văzut de pe Pământ, Soarele este extrem de strălucitor. Este atât de strălucitor încât, chiar și de la o distanță de 150 de milioane de kilometri, poate fi foarte dăunător pentru ochiul uman.

În timpul zilei, Soarele este atât de strălucitor încât celelalte obiecte cerești devin, dacă nu imposibil, atunci destul de greu de observat. Soarele este de aproximativ 400 de mii de ori mai strălucitor decât Luna plină, cel mai strălucitor obiect de pe cerul nocturn.

Astronomii estimează că în miezul Soarelui temperatura ajunge la 15 milioane de grade Celsius, destul ca hidrogenul să fuzioneze și să formeze heliu. Temperatura scade pe măsură ce crește distanța față de miez, astfel că la suprafață Soarele nu are „decât” o temperatură de aproximativ 5.500 de grade Celsius.

Laurențiu Păiuș, *5 lucruri interesante despre Soare, www.mindcraftstories.ro*

1. Completează spațiile libere cu informațiile din textul 1. **2 puncte**

Omul de zăpadă îi oferă ..... nasul lui, știind că acestuia îi plac ..... .

Subiect preluat de pe plusedu.ro

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Iepurele așteaptă ca soarele să strălucească, pentru că
a. îi este frig.
b. urăște iarna.
c. nu-i plac morcovii înghețați.
d. vor crește din nou legumele.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Față de centrul galaxiei, Soarele este situat la
a. 150 de milioane de kilometri.
b. 27.000 de ani-lumină.
c. 220 și 250 de milioane de ani.
d. 202 zile.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
La suprafața Soarelui, temperatura este
a. 15 milioane de grade Celsius.
b. aproximativ 5500 de grade Celsius.
c. mai mare decât în interior.
d. egală cu temperatura din miez.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	***Adevărat***	***Fals***
Omul de zăpadă vrea să întâlnească soarele.		
Iepurele îi oferă omului de zăpadă morcovii săi.		
Omul de zăpadă a început să slăbească.		

Textul 2

Enunțul	***Adevărat***	***Fals***
Soarele nu este cel mai mare obiect din Sistemul Solar.		
Galileo Galilei observă petele solare în anul 1610.		
Soarele este observat doar din spațiu.		

Subiect preluat de pe plusedu.ro

6. Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură morală a unui personaj, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență. **6 puncte**

„OMUL DE ZĂPADĂ – Poftim, iepuraș gingaș, până când va reveni soarele îți dau nasul meu. Este el puțin înghețat, dar știu că îți plac morcovii. In felul ăsta ai să reziști până la sosirea acestui mare producător de legume pe care îl aștepți.

IEPURELE – Mulțumesc, dragul meu om de zăpadă. N-am să uit niciodată gestul tău… Ai fost ca un adevărat Moș Crăciun pentru mine..."

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

8. Crezi că informațiile despre soare pot fi sursă de inspirație pentru scrierea unui text? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din „Omul de zăpadă care voia să întâlnească soarele” de Matei Vișniec cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
a. știu, soarele.
b. știință, galaxiei.
c. proaspătă, prieteni.
d. cea, apropiată.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria care cuprinde doar cuvinte derivate este:
a. mugurașul, uneori.
b. astăzi, telescoapele.
c. iepuraș, străluci.
d. Soarelui, strălucitor.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Secvența subliniată în fragmentul „Uf, nu prea sunt sigur de nimic! Cum eu alerg tot timpul, ba uneori mă învârt în cerc, nu mai am niciun sens al direcției.” face referire la o stare de
a. bucurie.
b. liniște.
c. nesiguranță.
d. încântare.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria în care cuvintele subliniate sunt omonime este:
a. „aerul pe care îl inspir în plămânii mei”; La sport expir pe gură.
b. „s-ar putea să-și piardă capul”; Apolodor a ajuns la Capul Nord.
c. „Din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost fascinați de Soare”; Ele vorbesc de alte vremuri.
d. „în miezul Soarelui temperatura ajunge la 15 milioane de grade Celsius”; Din nuci, mâncăm miezul.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

5. Selectează, din fragmentul următor, trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza:
„Unui avion de pasageri, la viteza de croazieră de 900 de kilometri pe oră, i-ar fi necesare 202 zile pentru a face un ocol complet al Soarelui." **6 puncte**

SUBSTANTIV	PRECIZAREA CAZULUI

6. Alcătuiește o propoziție imperativă, în care substantivul „lumină" să aibă funcția sintactică de complement direct (1), și o propoziție negativă, în care verbul „a călători" să aibă funcția sintactică de subiect. (2). **6 puncte**

(1)
_____

_____

(2)
_____

_____

7. Transcrie, din fragmentul următor, două construcții verbale diferite, pe care le vei preciza:
„A, mulțumesc, minunații mei prieteni… Dar acum trebuie să mă grăbesc… Simt cum aerul pe care îl inspir în plămânii mei devine din ce în ce mai cald…" **6 puncte**

CONSTRUCȚIE VERBALĂ	TIPUL CONSTRUCȚIEI

Subiect preluat de pe plusedu.ro

8. Completează, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

— Dragul meu om de zăpadă, _____ (*a uita*, imperativ, forma negativă, persoana a II-a, singular) să-i mulțumești _____ (*rândunică*, singular, cazul dativ) pentru îngrijirile _____ (*acordat*)! Admiră _____ (*argintiu*) fulgi ai iernii _____ (*care*, cazul genitiv) dans ne bucură pe toți!

SUBIECTUL AL II-LEA (20 de puncte)

Redactează un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o zi de iarnă, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiect preluat de pe plusedu.ro